

نظافت و پاکیزگی در اسلام

<?xml encoding="UTF-8">

از این نظر که مسلمان دوست می دارد با مردم معاشرت کند و با آنان آمیزش داشته باشد، به نظافت بدن و لباسش می رسد زیرا لباس نظیف غم و اندوه را از بین می برد، طهارت برای نماز نیز هست، لباس پاکیزه موجب خواری و ذلت دشمن می گردد، مسلمان برای برادر مسلمانش لباسهای خوبش را می پوشد، همانگونه که دوست دارد افراد بیگانه او را در قیافه ای نیک مشاهده کنند. مسلمان از قذارت و کثافت به دور است زیرا بنده چرک و کثیف بد بنده ای است، بلکه در نظافت و پاکیزگی می کوشد که این خود از ایمان محسوب می گردد و خداوند پاکیزگان را دوست می دارد.

مسلمان بدنش را از چرک پاک می کند، به هنگامی که داخل حمام می شود لنگ می بندد، عورتش را حفظ می کند، به عورت دیگران نگاه نمی کند، با لنگ صورتش را خشک نمی کند که طراوت صورت را از بین می برد، هنگامی که حمام می رود که شکمش پر از غذا نباشد زیرا موجب ضعف بدن می گردد، در حمام به پشت نمی خوابد که موجب آب شدن پیه کلیه ها است، در حمام آب سرد نمی نوشد که موجب فساد معده است. موهایی زیربغل و پشت عورت را با نوره از بین می برد که موجب پاکیزگی بدن، طرد میکربهای مضر، امنیت از بیماریها و از بین رفتن فقر است. و ازاله این موها را بیش از چهل روز تأخیر نمی اندازد زیرا این سنت است. سر را با سدر می شوید که موجب جلب روزی و از بین بردن وسوسه های شیطان است.

کسوت خداوند

موی سپید نور است و خضاب و رنگ، سنت پیامبر (ص)، خضاب با رنگ مشکي موجب محبت همسران و ترس در قلوب دشمنان می باشد. محاسن را با شانه، شانه می کند که موجب از بین رفتن ضعف بدن و استحکام دندانها است، بلندی موی سر و بآ را از بین می برد، روزی را زیاد می کند و بر قدرت آمیزش جنسی می افزاید، گرچه تراشیدن آن موجب ازدیاد زیبایی، جلای چشم و استراحت بدن می شود. مسلمان اگر موی گذاشت باید در شستشو و شانه آن بکوشد و آن را تمیز نگهدارد که موی خوب از کسوت و پوشش خداوند است.

مسواک

چون سزاوار است مسلمان متخلق به اخلاق پیامبران باشد، لذا از جمله کارهایی که انجام می دهد مسواک و استعمال عطر است که هر دو از سنتهای پیامبران می باشد. مسواک فوائدی دارد که پاکیزگی دهان، جلای چشم، رضایت و خشنودی پروردگار، ازدیاد قوه حافظه، سفیدی دندانها، استحکام لثه ها، جلوگیری از خرابی آنها، اشتها در خوراک و از بین رفتن بلغم را می توان از آن جمله به شمار آورد.

اوقات مسواک کردن: سحر، آخر شب و یا اول صبح است، و در چگونگی مسواک باید توجه داشت مسواک در

عرض لثه ها و طول دندانها باید باشد.

بوي خوش

و همینطور در بوي خوش فوائدي است که قوت قلب و ازدیاد قدرت آمیزش جنسي از آن جمله است. نماز با عطر، برتر از هفتاد نماز بدون عطر است. پیامبر اسلام (ص) هزینه اي که براي تهیه عطر داشت از هزینه غذا و طعام بیشتر بود. انفاق و خرج براي به دست آوردن و تهیه عطر از اسراف به شمار نمی آید. از این نظر که هدیه عطر کرامت است مسلمان آن را می پذیرد، هدیه عطر، حلوا و بالش و پشتي را رد نمی کند زیرا از قبول کرامت، موجودي جز الاغ امتناع نمی نماید.

آداب دیگر

مسلمان با ائمه (سنگ سورمه) سرمه می کشد که موجب جلای چشم و تیزی بینی می شود، مژه ها را می رویاند و از ریزش آب چشم جلوگیری می کند. سرمه در شب براي چشم بهره دارد و در روز زینت و موجب زیبایی است. و از این نظر که روز جمعه روز دید و بازدید و اجتماع و نشست و برخاست دوستان با یکدیگر است، بر مسلمان لازم است که در نظافتش بکوشد، ناخنهایش را می گیرد، شاربش و موهاي داخل بینی را کوتاه می کند، عطر و بوي خوش را استعمال می نماید.

گرفتن ناخن در روز جمعه موجب نزول روزي، ازدیاد حافظه و امنیت از بیماری است اما در عین حال باید توجه داشت که لازم نیست حتما این کار در روز جمعه انجام شود بلکه هر موقع ناخنها بلند شد باید آنها را کوتاه کرد. کوتاه کردن شارب باعث از بین رفتن میکربها و امنیت از جذام است، و گرفتن موهاي بینی بر زیبایی صورت می افزاید.

بازگو کردن نعمتها

مسلمان در هر حال امثال اوامر قرآن می کند و نعمتهائی را که خداوند به او داده بازگو می نماید زیرا خداوند می فرماید: «و اما بنعمة ربك فحدث» «نعمتهای خداوند را بازگو نما» ! لذا هر گاه خداوند نعمتي به او عنایت کرد آن را آشکار می سازد، بازگو کردن نعمتهای الهی تنها با زبان نیست بلکه با عمل نیز هست، یعنی نعمتهائی که خداوند داده است باید در زندگی انسان مشهود بندگان خدا باشد، زیرا خداوند دوست دارد اثر نعمت خویش را بر بندگانیش ببیند.

مسلمان خود را با نعمتهای خداوند می آراید و حبیب و دوست خداوند محسوب می گردد، که خداوند جمیل و زیبا است، جمال و خودآرائی را دوست می دارد. اگر نعمت خداوند را بازگو نکند و آن را در زندگی خود آشکار نسازد تکذیب کننده نعمتها به شمار می آید.

بنابراین از میان لباسهایش بهترین و پاکیزه ترین آنها را می پوشد و به نیکوترین رسمي که در بین قوم خویش است جلوه می کند، در صورتی که دارا و ثروتمند باشد از توسعه اي که خداوند به او داده است در این راه خرج می کند که اسراف به شمار نمی آید، و در صورتی که از حلال تهیه شده باشد مورد حساب خداوند نیز قرار نخواهد گرفت.

اینکه می گوئیم: باید از این نعمتها استفاده کند به خاطر این است که خداوند استفاده از زینتهائی را که براي

بندگاناش آفریده، روزیهای پاکیزه ای را که برایشان مهیا ساخته، تحریم نساخته است.

اما از پوشیدن «لباس شهرت» لباسی که انسان را مورد استهزاء، مسخره و عیبجوئی مردم قرار می دهد، احتراز می جوید زیرا خداوند چنین لباسی را مبعوض می دارد، بنابراین بهترین لباس هر زمان لباسی است که اکثریت مردم می پوشند. انگشتر

مسلمان انگشتر را به دست می کند زیرا از سنتهای پیامبر (ص) است، و هرگز انگشتر طلا را نمی پوشد زیرا این زینت ویژه آخرت است، بلکه انگشتر عقیق می پوشد که مبارک و با میمنت است و در مسافرت نیز مفید خواهد بود و نیز از انگشتری یاقوت و فیروزه می تواند استفاده نماید و همچنین انگشتر زمرد، اینها هر کدام فوایدی دارند که جای بحث آن در اینجا نیست، و از نشانه های ایمان در دست کردن انگشتر می باشد (1).

منزل وسیع

مسلمان اگر می تواند خانه وسیعی را تهیه می کند، که از سعادت انسان وسعت منزل و دوستان زیاد است و خادمی نیز استخدام می کند، زیرا این نیز از فضل و برتری است (2)، هرگز در خانه اش سگ نگهداری نمی کند زیرا در خانه ای که سگ است فرشتگان وارد نمی شوند (3)؛ خانه اش را از آلودگیها پاک می سازد، و چراغ را پیش از غروب در آن روشن می کند که این کارها فقر و نیازمندی را می زدایند، در خانه در غیر صورت ناچاری تنها نمی خوابد و اگر بناچار خواست تنها بماند زیاد ذکر و یاد خدا می گوید، تنها مسافرت نمی کند، و تنها غذا نمی خورد زیرا شیطان به هنگامی که شخص تنها است تلاش سختی در اغوای وی می نماید.

خواب و استراحت

مسلمان مراعات آداب خواب را می کند یعنی وضو می گیرد و به بستر می رود و مکرر خداوند را یاد می کند تا اینکه خداوند او را از کسانی که این شب به عبادت مشغول می شوند به شمار آورد، همچون پیامبران می خوابد یعنی به پشت می خوابد، و یا همچون مؤمنان یعنی بر روی دست راست، و هرگز به رو نمی خوابد زیرا این طرز خواب شیطانی است (4)؛ بین سپیده صبح تا طلوع آفتاب نمی خوابد چون چنین خوابی شوم است، روزی را از بین می برد و رنگ را زرد می کند (5).

پیامبر (ص) فرمود: «سحرخیزی و بیدار بودن صبحگاهان برای امت من مبارک و با میمنت قرار داده شده است» (6)؛ زیاد نمی خوابد زیرا خواب زیاد دین و دنیا را از بین می برد (7)؛ خواب «قیلوله» می کند یعنی پیش از زوال کمی می خوابد، که برای حافظه و ذهن مفید و به بیداری شب کمک می کند (8)؛ و در شهری که خانواده دارد در خارج از خانه خود نمی خوابد (9).

پی نوشت ها :

1. بعید نیست مسأله شمارش انگشتر از علامتهای ایمان جنبه موقتی داشته است، یعنی در عصری که تعداد مسلمانان کم بوده برای اینکه یکدیگر را بشناسند اسلام آن را جزو نشانه های ایمان قرار داده است. همانطور که در صدر اسلام وظیفه داشتند محاسن سفید خود را رنگ ببندند که بعدها وقتی از امیر مؤمنان (ع) در این مورد پرسیدند می فرماید: این حکم موقتی بود که مسلمانان شبیه یهودیان نباشند و ممتاز باشند، اما

الآن که دین توسعه یافته، مسلمانان آزادند: «سئل علیه السلام عن قول الرسول (ص) «غیروا الشیب و لا تشبهوا بالیهود» فقال (ع) : «انما قال (ص) و الدین قل فأما الآن و قد اتسع نطاقه و ضرب بجرانه فامرؤ و ما اختار» (نهج البلاغة، حکمت 17) .

2. امام صادق (ع) می فرماید: «من السعادة سعة المنزل» . امام أبو الحسن (ع) می فرمود : «العیش السعة فی المنازل و الفضل فی الخدم» .

و از آن حضرت سؤال شد که برتری زندگی دنیا در چیست؟ قال: «سعة المنزل و كثرة المحبین» . و پیامبر (ص) می فرماید: «من سعادة المرء المسلم المسکن الواسع» (کافی جلد 6 باب «سعة المنزل» ص 525) .

3. پیامبر (ص) می فرماید: «جبرئیل به من خبر داد که: انا لا ندخل بیتا فیہ کلب و لا تمثال جسد و لا اناء یبال فیہ» . (کافی جلد 6 باب «تزویق البیوت» ص 527) .

4. «احمد بن اسحاق» از امام علیه السلام پرسید که از پدران این روایت به ما رسیده که طرز خواب اینگونه است و امام تصدیق می کند. و اکنون عین سؤال:

«روي لنا عن آبائك ان نوم الأنبياء علي اقفيتهم و نوم المؤمنین علي أيمانهم و نوم المنافقین علي شمائلهم و نوم الشیاطین علي وجوههم. فقال: كذلك هو» (سفينة البحار نوم) .

5. قال الصادق (ع) : «نومة الغداة مشومة تطرد الرزق و تصفر اللون و تغيره و تقبحه هو نوم کل مشوم...» (سفينة البحار نوم) .

6. قال رسول الله (ص) : «بورک لامتی فی بکورها» .

7. امام صادق (ع) می فرماید: «کثرة النوم مذهبة للدين و الدنيا» (سفینه نوم) .

8. قال الصادق (ع) : «النوم من اول النهار خرق و القائلة نعمة و النوم بعد العصر حمق و بین العشائین یحرم الرزق» (سفینه نوم) .

9. امام باقر (ع) به شخصی به نام میمون می فرماید: «لا تنم وحدک فان اجراً ما یكون الشیطان علي الانسان اذا کان وحده» .

و امام صادق (ع) می فرماید: «ان الشیطان أشد ما یهم بالانسان اذا کان وحده فلا تبیتن وحدک و لا تسافرن وحدک» (کافی جلد 6 باب «کراهة أن یبیت الانسان وحده» ص 533) .